

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de eczacıların yaşadığı sorunların araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Eczacılık; kimyasal bir madde olan ilacın, canlı organizmalar üzerinde koruyucu ve iyileştirici etkilerini inceleyen bir bilim dalı olmasının yanı sıra, sahip olduğu bu yöntem gereği biyoloji ve kimya bilimlerini bütünleştiren multidisipliner bir meslektir. Koruyucu sağlık hizmetinden, ayakta ve yataklı tedavi hizmetlerine varıncaya kadar sağlık hizmetlerinin tüm süreçlerinde doğrudan yer alan eczacılar, hasta ve hekim arasında en önemli köprü olma özelliğine de sahiptir. Fakat endüstriyel gelişimler eczacıları ilaç hazırlayan bir konumdan ilaç satan bir konuma getirmiş, eczacılık eğitiminde uygulanan teorik içerikler mesleğin temel fonksiyonunu kazanmasını imkânsız kılarak bilimler arası bütünleştirici nitelikten uzaklaşmasına neden olmuştur.

6197 Sayılı Eczaneler ve Eczacılar Hakkında Kanun’un 5’inci maddesi gereğince “Serbest eczane sayıları, ilçe sınırları içindeki nüfusa göre en az üç bin beş yüz kişiye bir eczane olacak şekilde düzenlenir.” denilerek eczane açılışına bir standart getirilmiş olmasına rağmen Eczacılık Fakültesi sayısındaki artış, mezun eczacı sayısının artması ve kamuda istihdam alanlarının yetersiz olması yeni eczacılar açısından istihdam boyutuyla ciddi sorunlar yaşanmasına neden olmuştur.

Ayrıca eczacıların iş güvencesi, çalışma koşulları ve istihdam alanları da ciddi şekilde daralmıştır. Bugün eczacılar; ilaç üretimi, kontrolü, AR-GE laboratuvarları, hastaneler, çevre sağlığı gibi alanlarda yeterli düzeyde yer bulamamakta; bu alanlar genellikle kimya mühendisleri, kimyagerler veya doktorlar tarafından doldurulmaktadır. Bu durum sağlık hizmetlerinde rol karmaşasına, yetkinin ve sorumluluğun dağılmasına sebep olmaktadır.

Sağlık hizmetlerinin her vatandaşa eşit ve etkili bir biçimde sunulabilmesi için eczacıların rolünün yeniden tanımlanması, eczacılık eğitiminin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi, ilaç endüstrisi ile mesleğin ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Türkiye’de 5.000 işsiz eczacı ve mezuniyet sonrası iş bulamama kaygısı taşıyan 12.000 eczacılık öğrencisi bulunması, mesleğin krizinin boyutlarını gözler önüne sermektedir.

Diğer yandan, yapılan her yasal düzenleme eczacılar açısından yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özellikler 26 Nisan 2025 tarihli düzenleme ile radyoopak ilaçların yalnızca hastane bünyesinden temin edilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Bu değişiklik 11 Haziran 2025 tarihinde yürürlüğe girecek olup, yalnızca bir idari uygulama değil; sağlık sisteminde zincirleme olumsuz sonuçlara yol açabilecek, kritik bir politika değişikliğidir.

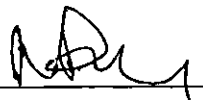
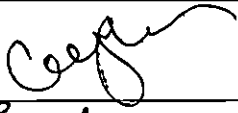
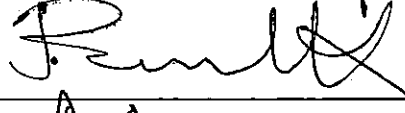
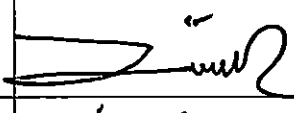
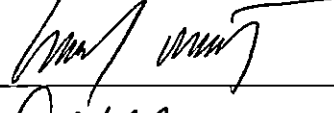
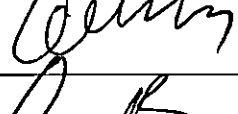
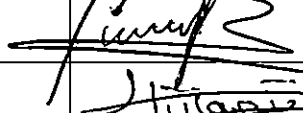
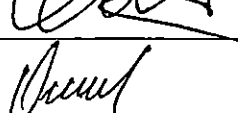
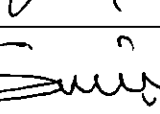
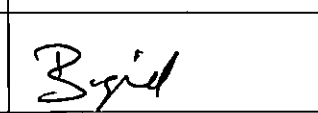
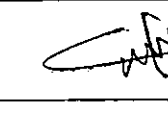
Serbest eczaneler bugüne kadar, yaklaşık 30.000 noktada hizmet vererek MR ve BT tetkiklerinde kullanılan radyoopak ilaçlara hızlı ve esnek erişim sağlamış; bu alanda kurdukları dinamik tedarik zinciriyle kamu kaynaklarını verimli kullanmışlardır. Ancak yeni düzenleme:

- Mevcut güvenli ve yaygın tedarik zincirinin çökmesine,
- Sağlık hizmetlerinde coğrafi eşitsizliklerin artmasına,
- Özellikle küçük şehirlerde ve ilçelerde ilaca erişimin zorlaşmasına,
- Acil tanı ve tedavi gerektiren durumlarda hayati risklerin doğmasına,
- Hastane eczanelerine ek stok, lojistik ve maliyet yükü getirilmesine,
- Sağlık sisteminin maliyetlerinin artmasına neden olacaktır.

Hastanelerin yalnızca 15-30 günlük sınırlı stok bulundurabileceği koşullar, herhangi bir ani yoğunlukta ilaçsız kalınması riskini doğurmakta; acil MR ya da BT tetkiklerinde gecikmelere ve sağlık kayıplarına neden olabilecek ciddi sistemsel açıklar yaratmaktadır. Ayrıca spesifik çekimlerde kullanılan özel kontrast ajanların sınırlı üretici sayısı göz önüne alındığında, hastane stoklarının bu çeşitliliği sağlayamayacağı açıktır.

Son dönemde sağlık sektöründe yapılan düzenlemeler, özellikle radyoopak ilaçların yalnızca hastane stokları üzerinden temin edilmesi uygulaması, vatandaşlarımızın sağlık hakkını doğrudan etkileyen ve birçok hukuki, idari ve ekonomik sorunu beraberinde getiren bir değişiklik olmuştur.

Bu bağlamda; eczacıların içinde bulunduğu ekonomik, mesleki, eğitimsel ve yapısal sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi, radyoopak ilaçların yalnızca hastane stokları üzerinden temin edilmesi uygulamasının, hem halk sağlığı hem de kamu idaresi açısından yaratacağı olumsuz etkilerin ortaya konulması, mesleği hak ettiği saygın, işlevsel konuma yeniden kavuşturmak ve halk sağlığının güçlendirilmesi açısından ne gibi önlemlerin alınacağını belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	